

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 8 stycznia 2018 r.

PS-VII.431.11.2017

Pan
Piotr Płoski
Wójt Gminy Purda
11-030 Purda nr 19

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu Wójtowi treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Gminy w Purdzie, 11-030 Purda nr 19, NIP: 739-10-28-844, REGON: 000546041 w siedzibie jednostki kontrolowanej oraz na terenie gminy w celu przeprowadzenia oględzin obiektów cmentarnictwa wojennego.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Piotr Karol Płoski – Wójt Gminy Purda wybrany w wyborach bezpośrednich 30 listopada 2014 r., urząd objął w dniu 8 grudnia 2014 r., tj. z chwilą złożenia ślubowania wobec Rady Gminy w Purdzie.

[Dowód: akta kontroli str. 1-2]

- Bożena Gruszevska – Kierownik Referatu Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska w Urzędzie Gminy w Purdzie, na zajmowanym stanowisku od dnia 1 października 2006 r. (ówczesna nazwa komórki: Referat Gospodarki Terenowej).

[Dowód: akta kontroli str. 3]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Emilia Orzoł – inspektor wojewódzki - samodzielne stanowisko pracy ds. ochrony dziedzictwa narodowego w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 48/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję przewodniczącego zespołu, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.970.2017 z dnia 13 października 2017 r., która w dniu 13 października 2017 r. złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 4-5]

- Jan Kosiorek – inspektor wojewódzki - samodzielne stanowisko pracy ds. ochrony dziedzictwa narodowego w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 49/2014 wydana przez Dyrektora

Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.971.2017 z dnia 13 października 2017 r., który w dniu 13 października 2017 r. złożył oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 6-7]

Termin kontroli: kontrola rozpoczęła się i zakończyła w dniu 27 października 2017 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 10 (2017).

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena realizacji powierzonych Gminie Purda zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych.
- okres objęty kontrolą: od dnia rozpoczęcia realizacji zadań objętych Porozumieniem do dnia 27 października 2017 r.

Jednostka kontrolowana została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem nr PS-VII.431.11.2017 z dnia 11 października 2017 r. W dniu kontroli jednostkę reprezentował Rafał Wilczek - Zastępca Wójta Gminy Purda i Sekretarz Gminy, któremu kontrolujący okazali stosowne imienne upoważnienia, a także zapoznali z przedmiotem, zakresem oraz sposobem przeprowadzenia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 525 z późn. zm.), w związku z § 5 Porozumienia Nr PS-VII.5230.1.54.2017 zawartego w dniu 30 czerwca 2017 r. pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Purda w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych (Dz. Urz. woj. warm.-maz. poz. 3105 z 14 lipca 2017 r.).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Urzędu Gminy w Purdzie ocenia się pozytywnie.

W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, że w okresie objętym kontrolą zadania wynikające z przedmiotu kontroli realizuje Referat Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska w Urzędzie Gminy w Purdzie. Wskazuje na to zapis w § 30 ust. 1 pkt 18 przedłożonego regulaminu organizacyjnego jednostki, stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 97/2017 Wójta Gminy Purda z dnia 12 lipca 2017 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Purda, w brzmieniu: „Nadzór nad Miejscami Pamięci Narodowej i konserwacją cmentarzy wojennych”. Bezpośredni nadzór nad Referatem GPiOŚ sprawuje Zastępca Wójta, pełniący jednocześnie funkcję Sekretarza Gminy.

[Dowód: akta kontroli str. 8-33]

W toku kontroli rozpoznano, że obowiązki wynikające z powierzonych gminie zadań wykonuje podinspektor ds. gospodarki nieruchomościami w Referacie GPiOŚ. W wyniku niedopatrzania nie zostały one ujęte w zakresie czynności, przyjętym przez pracownika do wiadomości i stosowania z datą 1 lutego 2016 r. Skutkuje to m.in. utrudnieniem w egzekwowaniu powierzonych obowiązków określonych w Porozumieniu zawartym z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim. Bezpośrednim przełożonym pracownika jest kierownik Referatu

Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska UG w Purdzie, który ponosi odpowiedzialność za przydzielenie zadań pracownikowi.

Informacji do spisanego protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień udzielał kontrolującym pracownik realizujący powierzone zadania, który ponadto udostępniał niezbędne dokumenty objęte przedmiotem kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 34]

Z okazanej kontrolującym dokumentacji wynika, że na stanowisku pracy jest prowadzona teczka oznaczona symbolem komórki organizacyjnej oraz symbolem klasyfikacyjnym z jednolitego rzeczowego wykazu akt utworzonego w ramach klasy drugiego rzędu i hasłem: GPO.6800.9 „Gospodarowanie nieruchomościami. Cmentarze 2017”, do którego przypisana jest kat. arch. akt „A”. Zgromadzona w niej dokumentacja obejmuje m.in.: korespondencję prowadzoną z Wydziałem Polityki Społecznej Warmińsko–Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie związaną z przejściem w 2017 r. zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych, dokumentację z przeprowadzonego rozeznania rynku w celu wyboru wykonawcy prac na grobach wojennych, umowę z wykonawcą, protokoły odbioru prac, porozumienie z Nadleśnictwem Olsztyn dot. opieki nad mogiłami wojennymi położonymi w lesie koło miejscowości Zazdrość, korespondencję z proboszczem Parafii Rzymskokatolickiej w Klebarku Wielkim oraz z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Olsztynie w zakresie prac porządkowo-pielęgnacyjnych na mogile wojennej w Klebarku Wielkim, informację z urzędu wojewódzkiego w Olsztynie o możliwości zwiększenia dotacji na 2017 r., sprawozdanie z realizacji zadania dot. opieki nad grobami i cmentarzami wojennymi za I okres 2017 r., zawiadomienie o przedmiotowej kontroli.

W ocenie kontrolujących, ze względu na czasowe znaczenie praktyczne powyższej dokumentacji oraz jej wagę, wskazane byłoby, począwszy od przyszłego roku, gromadzić akta bieżących spraw w tezcze oznakowanej symbolem klasyfikacyjnym 7045 i hasłem „Utrzymanie miejsc grzebalnych” z przypisaną kat. B5, opatrzonej podtytułem np. „groby wojenne”.

Dodatkowo prowadzona jest teczka oznaczona symbolem 7041 i hasłem „Ewidencja cmentarzy na terenie jednostki samorządu. Ewidencja cmentarzy wojennych” z kat. „A”, w której są przechowywane karty ewidencyjne obiektów posiadających status grobu wojennego:

- kwatera wojenna żołnierzy armii niemieckiej i armii rosyjskiej z I wojny światowej na cmentarzu parafialnym w Klebarku Wielkim,
- mogiły wojenne żołnierzy armii niemieckiej i armii rosyjskiej z I wojny światowej położone w lesie koło miejscowości Zazdrość,
- mogiła 1 nieznanego żołnierza rosyjskiego z I wojny światowej w pobliżu miejscowości Nowa Kaletka obręb Zgniłocha.

W związku z przeprowadzonymi w ubiegłym roku pracami renowacyjnymi na kwaterze wojennej w Klebarku Wielkim i mogiłach zlokalizowanych w lesie koło leśniczówki Zazdrość, które w istotny sposób wpłynęły na zmianę ich wyglądu, kontrolujący poinformowali pracownika UG w Purdzie o konieczności aktualizowania kart ewidencyjnych obiektów objętych tymi pracami. Powyższe należy dokonać poprzez uzupełnienie lub dołączenie do karty stosownego opisu (zakres prac, data ich wykonania, źródła finansowania), wraz z dodatkową dokumentacją fotograficzną. Pozwoli to na prześledzenie historii danego obiektu i prowadzonych na nim działań. Zasady te obowiązują w przypadku kolejnych prac remontowych na tego typu obiektach. Karty należy uzupełniać i poprawiać również w oparciu o pozyskane z różnych źródeł informacje, np. odnośnie liczby, nazwisk i narodowości pochowanych, wpisu do rejestru zabytków.

Zadania będące przedmiotem kontroli kontrolowana jednostka przejęła na mocy Uchwały Nr XXVII/209/2017 Rady Gminy Purda z dnia 2 czerwca 2017 r. w sprawie przyjęcia przez Gminę Purda zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących utrzymania grobów i cmentarzy wojennych. Na tej podstawie Wójt Gminy Purda w dniu 30 czerwca 2017 r. zawarł z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim Porozumienie Nr PS-VII.5230.1.54.2017. Określone w nim środki finansowe w kwocie 3.500 zł wpłynęły na konto jednostki w dniu 7 lipca 2017 r.

[Dowód: akta kontroli str. 35]

Kontrolującym złożono wyjaśnienia, że w 2017 r. opieką objęto kwaterę wojenną żołnierzy armii niemieckiej i armii rosyjskiej z I wojny światowej umiejscowioną na cmentarzu parafialnym w Klebarku Wielkim oraz mogiły wojenne żołnierzy armii niemieckiej i armii rosyjskiej z I wojny światowej położone w lesie koło miejscowości Zazdrość. Piecza nie została zapewniona jedynie nad mogiłą 1 nieznanego żołnierza rosyjskiego z I wojny światowej w pobliżu miejscowości Nowa Kaletka obręb Zgniłocha. Jest ona położona na działce rolnej, należącej do osoby fizycznej. W lipcu 2017 r. pracownik Urzędu Gminy w Purdzie dokonał wizji w terenie i sporządził kartę ewidencyjną tej mogiły. Z uwagi na fakt, że jest to obszar niezabudowany, a właściciel zamieszkuje w innym miejscu, dotychczas nie było możliwości uzgodnienia z nim zasad opieki nad mogiłą wojenną.

Zgodnie z udzielonymi pisemnie wyjaśnieniami, nekropolią w Klebarku Wielkim zarządza Parafia Rzymskokatolicka p.w. Znalezienia Krzyża Świętego w Klebarku Wielkim, której proboszcz wyraził zgodę na przeprowadzenie prac porządkowo-pielęgnacyjnych na kwaterze wojennej, położonej w obrębie tego cmentarza. Z uwagi na ujęcie cmentarza parafialnego w Klebarku Wielkim w wojewódzkiej ewidencji zabytków, Urząd Gminy w Purdzie uzyskał zalecenia Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, który nie wniósł zastrzeżeń natury konserwatorskiej do przedstawionego zakresu prac na kwaterze zbiorowej.

W przypadku prac porządkowo-pielęgnacyjnych zaplanowanych na mogiłach wojennych żołnierzy armii niemieckiej i armii rosyjskiej z I wojny światowej, znajdujących się na terenie lasu w okolicach miejscowości Zazdrość, który stanowi własność Skarbu Państwa, Gmina Purda w dniu 25 sierpnia 2017 r. zawarła porozumienie z zarządcą tych gruntów, tj. Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe Nadleśnictwo Olsztyn. Stosownie do zapisów ww. porozumienia, Nadleśnictwo zobowiązało się udostępnić Gminie Purda teren, na którym będą przeprowadzane prace porządkowo-pielęgnacyjne na mogiłach wojennych, po uprzednim poinformowaniu telefonicznym przedstawiciela Nadleśnictwa Olsztyn Leśnictwa Zazdrość.

[Dowód: akta kontroli str. 36-43]

Wykonanie w 2017 r. bieżących prac remontowo-konserwacyjnych i porządkowo-pielęgnacyjnych na obiektach wojennych w miejscowościach Klebark Wielki i Zazdrość, Wójt Gminy Purda, po przeprowadzeniu rozeznania rynku, zlecił firmie . z siedzibą w Krukłankach. Określone w umowie wynagrodzenie w kwocie 3.500 zł stanowi dotację z budżetu Wojewody. Zgodnie z przedłożonym dokumentem, płatność za wykonanie przedmiotu umowy następuje przelewem na konto wykonawcy w dwóch częściach, oddzielnie za wykonanie każdego z etapu prac: pierwszy - do dnia 31 sierpnia 2017 r., drugi - od dnia 1 września 2017 r. do dnia 10 grudnia 2017 r., w terminie do 30 dni po odbiorze przez zamawiającego każdego etapu przedmiotu zamówienia oraz wystawieniu faktury.

Pierwsze prace wykonane były w miarę potrzeb i polegały w szczególności na: koszeniu trawy, usunięciu zrzuconych gałęzi i liści, usunięciu chwastów i mchu wokół mogił, posprzątaniu śmieci wokół mogił oraz wyczyszczeniu krzyży i mogił z kurzu delikatnymi środkami.

Do czasu kontroli, odbiór prac prowadzonych na mogiłach wojennych położonych w lesie koło miejscowości Zazdrość i na kwaterze umiejscowionej na cmentarzu parafialnym w Klebarku Wielkim, nastąpił 30 sierpnia 2017 r. Według treści sporządzonego na tę okoliczność protokołu, stwierdzono, że prace zostały wykonane bez zastrzeżeń, zgodnie z umową z 25 sierpnia br.

Wobec tego, w dniu 31 sierpnia 2017 r. wykonawcy wypłacono przelewem połowę przysługującego wynagrodzenia za zrealizowanie określonego w umowie pierwszego etapu prac, po wystawieniu przez niego faktury nr F/000792/17 z dnia 30 sierpnia 2017 r. na kwotę 1.750 zł.

Na podstawie przedłożonych dokumentów księgowych ustalono, że zostały one opisane stosownie do § 3 Porozumienia Nr PS-VII.5230.1.54.2017 zawartego pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Purda w dniu 30 czerwca 2017 r., tj. wskazano źródła finansowania, sprawdzono i podpisano przez osoby uprawnione pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzono do wypłaty.

[Dowód: akta kontroli str. 36-37; 44-51]

Na dzień kontroli, z przekazanych gminie środków finansowych z budżetu Wojewody w wysokości 3.500 zł, wydatkowano 1.750 zł, tj. 50% planu. Pozostała część dotacji stanowi połowę należnego wynagrodzenia określonego w umowie z dnia 25 sierpnia br., i zostanie wypłacona po wykonaniu drugiego etapu prac. Na realizację powierzonego zadania Gmina Purda nie przewidziała środków własnych.

[Dowód: akta kontroli str. 52]

Kontrolujących poinformowano, że monitoring bieżący nad stanem utrzymania miejsc pamięci sprawuje podinspektor ds. gospodarowania nieruchomościami w Urzędzie Gminy w Purdzie, który ocenia potrzeby związane z pracami porządkowymi i renowacyjnymi na tych obiektach i wskazuje, np. by w miarę dostępnych środków finansowych oraz po uzyskaniu zgody zarządcy, umieścić przy mogiłach wojennych położonych w lesie koło miejscowości Zazdrość tablice z informacją o pochowanych tam żołnierzach. Dodatkowo w ramach nadzoru, zgodnie z zapisami umowy z wykonawcą, groby wojenne są wizytowane dwukrotnie w roku, po wykonaniu prac, z czego sporządzany jest protokół odbioru.

W badanym okresie nie odnotowano skarg na stan utrzymania grobów wojennych, jak też aktów wandalizmu. Nie był sprawowany jakikolwiek patronat społeczny nad tymi miejscami pamięci, np. przez uczniów miejscowych szkół. Groby wojenne są odwiedzane okolicznościowo przez mieszkańców poszczególnych miejscowości, którzy składają znicze i kwiaty.

[Dowód: akta kontroli str. 36-37]

Zgodnie z Porozumieniem Nr PS-VII.5230.1.54.2017 z dnia 30 czerwca 2017 r., sprawozdanie merytoryczno-finansowe z realizacji zadań w nim określonych, następuje w dwóch terminach: do dnia 15 września 2017 r. i do dnia 15 stycznia 2018 r. Jednostka kontrolowana dotrzymała wyznaczonego terminu rozliczenia powierzonego zadania składając w siedzibie urzędu wojewódzkiego w Olsztynie w dniu 6 września 2017 r. pisemne sprawozdanie okresowe I z wykonania zadania w zakresie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych w 2017 r. Dokonując oceny formalnej oraz merytoryczno-finansowej rozliczenia nie stwierdzono braków, jak i błędów w tym zakresie.

W dniu kontroli, w obecności pracownika zatrudnionego w Referacie Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska w Urzędzie Gminy w Purdzie, przeprowadzono oględziny objętych opieką obiektów cmentarnictwa wojennego. Przeprowadzona wizytacja wykazała właściwy stan utrzymania kwatery i mogił wojennych. Regularnie prowadzone prace i należyta dbałość o estetykę obiektów, m.in. poprzez dokonywanie niezbędnych prac remontowo-konserwacyjnych, świadczy o dużym zaangażowaniu władz gminy oraz podległych pracowników w wypełnianiu zobowiązań wynikających z przejęcia zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących sprawowania opieki nad grobami wojennymi. Podczas oględzin kontrolujący wskazali potrzebę zabezpieczenia uformowanych kopców ziemnych i ustawienia tablic informacyjnych przed mogiłami żołnierzy armii niemieckiej i armii rosyjskiej z I wojny światowej znajdującymi się na terenie leśnym w okolicach leśniczówki Zazdrość. Przez miejsce to przebiega szlak pieszo-rowerowy pn. Olsztyn-Zgniłocha, a umieszczenie informacji o spoczywających w nich 20 żołnierzach armii niemieckiej (krzyż łaciński) i 43 żołnierzach armii rosyjskiej (krzyż prawosławny), poległych 28 sierpnia 1914 r., pełniłoby rolę edukacyjną i zwiększyło ochronę mogił stanowiących atrakcję turystyczną.

[Dowód: akta kontroli str. 53-57]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny, wnoszę o:

- 1) formalne przypisanie stanowisku pracy w Urzędzie Gminy w Purdzie zadań z zakresu utrzymania grobów wojennych, poprzez umiejscowienie ich w zakresie czynności właściwego pracownika,
- 2) sprawowanie bieżącego dozoru nad stanem zachowania ujawnionej mogiły nieznanego żołnierza rosyjskiego z I wojny światowej w pobliżu miejscowości Nowa Kaletka obręb Zgniłocha, położonej na działce rolnej stanowiącej własność prywatną. W przypadku uszkodzenia grobu należy podjąć niezbędne działania naprawcze i zawiadomić o tym fakcie Wojewodę.

Proszę Pana Wójta o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Artur Chojecki

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1271770.2672774.2049052
Nazwa dokumentu	Wystąpienie pokontrolne.pdf

Tytuł dokumentu	Wystąpienie pokontrolne
Sygnatura dokumentu	PS-VII.431.11.2017
Data dokumentu	2018-01-08 17:20:19
Skrót dokumentu	268E8F9D85C85A96B685DE8F9CD1BB69C3D76D8B
Wersja dokumentu	1.6
Data podpisu	2018-01-08 17:20:07
Podpisane przez	Artur Henryk Chojecki WOJEWODA
	EZD 3.30.481.4063.6586
Data wydruku:	2018-01-09 14:45:01
Autor wydruku:	ORZOŁ EMILIA inspektor wojewódzki